A szegedi egyetemek és a Pedagógiai Főiskola forradalmi emlékünnepélye

Szombaton délelőtt 11 órai kezdettel tartotta közös ünnepségét a Szegedi Tudomány- és Orvosegyetem, valamint a Pedagógiai Főiskola. Az Októberi Szocialista Forradalom emlékünnepélyét *a példás rendben, fegyelmezetten emelvényre vonuló Szegedi Egyetemek Énekkara nyitotta meg Novikov:* „Az Októberi forradalom dalai" című kórusművével; majd egy szavalatot hallottunk Gyenge Balázs bölcsészhallgató előadásában. *Rózsa Marianna,* a Zeneművészeti Szakiskola fiatal, tehetséges növendékének zongorajátéka ünnepi hangulatot keltett és méltóképpen vezette be *Palásthy László,* a Pedagógiai Főiskola igazgatóhelyettesének ünnepi beszédét. Palásthy elvtárs beszédében méltatta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eseményeit, és a fiatal szovjet állam megvédésének történelmi korszakát, nagyjelentőségű eseményeit. Majd beszélt arról, hogy ma, amikor a diadalmas Októberi Forradalomról emlékezünk meg, nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy *„nemcsak azoknak a hősöknek az emlékét ünnepeljük, akik diadalra vitték az Októberi Forradalom ügyét, hanem ünnepeljük azokat az elesett és élő utódaikat, akik elhozták számunkra is a hőn óhajtott szabadságot."*

Befejezésül hangsúlyozta, hogy népünk is el nem múló hálával és tisztelettel tekint az Októberi Forradalom hőseire és azoknak hős utódaira. Rámutatott, hogy a Szovjetunió iránti tiszteletünk legméltóbb kifejezése a példakövetés. „Lebegjen előttünk példaképül hazaszeretetük, helytállásuk a harcmezőn és a békés építő munkában; elvhűségük, törhetetlen akaratuk, a párt iránti odaadásuk. Őket követve, hozzájuk hasonlóvá válva, mi is sikerrel fogjuk megoldani azokat a nagy és nemes feladatokat, amelyeket pártunk, kormányzatunk a magyar nép érdekében, az egyetemek és főiskolák oktató karától és hallgatóságától elvár" — fejezte be beszédét Palásthy elvtárs.

Az ünnepély következő számaként *Bartha Gábor* negyedéves orvostanhallgató kifinomult technikájú előadásában két népdalfeldolgozást hallottunk Papp Románné zongorakíséretével.

Ugyancsak ennek az ünnepélynek a keretében kerültek kiosztásra a szegedi egyetemek élenjáró hallgatói között a Rákosi Mátyás tanulmányi érdemérmek és a Magyar Tudományos Akadémia pénzjutalmai. Tanulmányi érdemérmet kaptak: *Török Lajos, Rácz Sándor* és *Suki Béla,* valamint *Köves Erzsébet,* a Tudományegyetem végzett hallgatói. A Pedagógiai Főiskola részéről: *Sós Erzsébet, Fekete Pál* és *Riesz Béla* vették át a Rákosi Mátyás tanulmányi érdemérmet. Az érmek kiosztása után *dr. Kiss Árpád, a Tudományegyetem rektora szólt a kitüntetett hallgatókhoz, méltatva ennek a ritka kitüntetésnek a jelentőségét.* „Ez az érdemérem — mondotta Kiss elvtárs — nemcsak kitüntetés; kötelességet is ró Önökre. Éljenek, dolgozzanak ezután is úgy, hogy a továbbiakban is mindig büszkén tekinthessen Önökre az „alma mater".

A kitüntetett hallgatók nevében *Köves Erzsébet* mondott köszönetet az egyetem vezetőinek, pártunknak, kormányzatunknak és dolgozó népünk gondoskodásának, amely lehetővé tette számukra tanulmányaik végzését.

Ezután a Magyar Tudományos Akadémia pénzjutalmait adták át azoknak a tehetséges hallgatóknak, akiket eddigi munkájuk, önálló kutatótevékenységük eredménye alapján az Akadémia erre méltónak talált. Pénzjutalmat kaptak: *Simonyi Sándor 1000, Ujj Zoltán, Török Lajos, Cuth Béla, Kordé Imre, Gulya Károlyné, Szekerczés József, Frőlich Margit, Korányi Ádám, Matkovits Béla, Mécs Imre, Kedves Ferenc, Solymosi Frigyes, Steiner Ferenc, Dávid Margit, Konsánszky Antal, Nagy Endre Waltner Károly, Heiner Lajos és Csillik Bertalan 500—500 forintot.*

Az ünnepély a Szegedi Egyetemek Énekkarának előadásában, Kodály: Szabadság himnusza hangjaival fejeződött be.

Wallinger Endre

SZEGEDI EGYETEM
A Szegedi Tudományegyetem, Orvosegyetem és Pedagógiai Főiskola lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Kiadja: Az MDP Egyetemi és Főiskolai Pártbizottsága, a Tudományegyetem rektora, az Orvosegyetem dékánja, a Főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek
Telefon: 43—73

Csongrádmegyei Nyomdaipari V. Vállalat Szeged, 6130
Felelős vezető Vincze György

HÍREK

November 5-én tartotta Kis Árpád elvtárs, az egyetem rektora, akadémiai székfoglalóját. Immár egyetemünk 10-ik akadémikusát üdvözölhetjük Kiss elvtárs személyében.

★

November 3-án a 29. körzet tanácstagként jelölte Martonyi János elvtársat, az Állam és Jogtudományi Kar professzorát, egyetemünk oktatási rektorhelyettesét. A dolgozók hozzászólásukban megmutatták, milyen szeretettel jelölik az értelmiség legjobbjait a tanácsokba és hogy számítanak arra a munkára, melyet szakképzettségük lehetővé tesz a dolgozók érdekében.

★

Erdey-Gruz Tibor oktatásügyi miniszter november 4-én meglátogatta a Pedagógiai Főiskolát. A miniszter elvtárs a látogatás során meghallgatott több órát s az egyes osztályokon is tájékozódott az ott folyó munkáról.

★

November 4-én fogadta az egyetem rektora **Heirpvszky cseh professzort,** akinek kutatómunkája világhírű a polarográfia terén. A külföldi tudós vendégünk látogatása során értékes tapasztalatcsere alakult ki az orvosegyetem és a tudományegyetem intézeteivel.

★

Az újonnan épült házakban 21 lakás teljesen elkészült, a Városi Tanács ebből 1 lakást a Politikai Gazdaságtan Tanszék vezetőjének, Nagy Lajos elvtársnak biztosított.

★

A minisztérium hozzájárult, hogy **Radnóti Miklós** emléktábláját elhelyezzük az Ady-téri épület falán, halálának 10. évfordulója alkalmával. Ugyancsak hozzájárult **József Attila** emléktáblájának elhelyezéséhez a központi épületben, születésének 50. évfordulója alkalmával.

★

Dr. Nagy István anatómiai intézeti és **dr. Sipos Károly** bőrgyógyászati klinikai docenseket a szegedi állami védőnőképző iskolában kifejtett 15 éves előadói működésükért az egészségügyi miniszter az „Egészségügy kiváló dolgozója" jelvénnyel tüntette ki.

★

Szőkefalvi és Riesz Frigyes professzorok matematikai könyvét oroszra fordították.

Lerner Károly főiskolai igazgatót a 23-as számú körzet Szeged városi tanácstagnak jelölte.

★

A pártaktíván kifogásolta Ladányi elvtárs, hogy a Jogi Kari épületben fűtöttek és kinyitották az ablakokat. Ebben az ügyben az illetékesek a vizsgálatot megindították.

★

Jelenleg külföldi úton vannak **Fodor Gábor** és **Kalmár László** professzorok.

★

A Lengyel Akadémia Pedagógiai Intézetének igazgató helyettese, Alexander Levin október 26-án látogatást tett a Pedagógiai Főiskola Neveléstudományi Tanszék vezetőjénél.

★

A nagy szegedi költő, **Juhász Gyula** szobrát a Bölcsészettudományi Kar elhelyezte Ady-téri épületében.

★

Az Orvostudományi Egyetemen folyamatosan kerülnek kifizetésre a jubileumi jutalmak. November hó 1-én **Mezóturi Antal** szakmunkás, **Széll Sándor** sebészeti klinikai kapus, **Fenyvesi Imre** műhelyvezető és **Horváth Mihályné** kórbonctani intézeti tudományos segédmunkaerő részesült 25 éves munkája elismeréseképpen jubileumi jutalomban.

★

BOTH ÖDÖN, a Jogtörténeti Tanszék tanársegéde, a Magyar Tudományos Akadémiától 1500 Ft prémiumban részesült. Jutalmazott munkájának címe: »Küzdelem a sajtószabadságért Magyarországon 1790—1847«.

★

Megjelent az első általános állattani főiskolai tankönyv, mely a magyar zoológiai oktatásában úttörő. A könyv megírásának igen nagy részét **dr. Megyeri János** főiskolai tanár végezte.

★

GAÁL ENDRE, a Történeti Intézet tanársegéde újabb 1000 Ft akadémiai prémiumban részesült, most «A szegedi munkásság helyzete és mozgalmai az első világháború alatt és harcai a proletárdiktatúra feltételeinek megteremtéséért Szegeden» című tanulmányáért.

★

Nemrégen tért vissza külföldi útjáról Kiss Árpád elvtárs. A berlini kémiai kongresszuson vett részt előadásával.

★

November 2-án, kedden délután 3 órakor nyitották meg az Ady-téri épületben készült új tornatermet. Ez a tornaterem a Testnevelési Tanszék valamennyi dolgozójának és a háziműhelynek szorgalmas munkájával jött létre. Egy ilyen létesítmény évek óta hiányzott a Tudományegyetemen.

★

Ugy értesültünk, hogy a választási jogosultságú hallgatóink egy részét az ideiglenes névjegyzéken nem tüntették fel a diákotthonainkban. Kérjük hallgatóinkat, hogy éljenek választói jogukkal, mely egyben kötelesség is és kérjék a választói névjegyzékek kiegészítését.

Az Orosz Intézet faliujságát olvasva...

Egy bősz-bölcs titán hírül adja:
Déryt olvasni: »Szabad a gazda!«
Lukács is méltatja Őt a Szabad [Nép-ben,
valószínű a Népfront jegyében.
De mindegy: «eizárt lelkek« hajrá!
Siess: a »tiltott műre« falj rá!

S e bősz-bölcs titán még ezen [kívül
a faliújságra drága ékül
magáról ezt írta, hogy: «Én hülye»
Persze el ne hidd, hogy így értette,
de hidd: hülyének ő téged tart, ó
mindent eltűrő nyájas olvasó.
Tudjuk, nincs már Horger, kit [sért a szó,
de »hülye« ma is eltanácsolható!

Következtetés

Menza

Levest tálaltak fel asztalunkra,
az úszó zsírfolt, mint szelíd hajós
kis tollevezőt tartva marokra
próbát tesz most: ki a válogatós?
Hajója fényes aranyveretű,
megmondom máris: szárnyas [a menű!

Elméleti színvonalunk emelését segíti elő az
ANYAG-ADATSZOLGÁLTATÁS

Ács Laci válaszúton

V.

A szeles, lucskos, egyre feketedő őszt az óév utolsó napjaiban felváltotta a hideg, halott fehérség: a tél. Éjszakánként a kaján hold irígy fénye a néma hólepedőről visszaverődve furcsamód világította be Ácsék szobáját. Fagyosan gubbasztott a kályha a sarokban. A foghíjas könyvespolc kárörvendően vigyorgott Lacira. Ő kezét tarkója alatt összekulcsolva, fénytelen szemmel nézett a menyezetre vagy tovább, ki tudja meddig. Oly nehéz megmondani, mit s hova néznek az ilyen tágrameredt szemek.

Előtte egyhangúan peregnek a közelmult csalódást, keserűséget szülő eseményei. Itt fekszik mellette Julika, nincs egy karnyújtásnyira, s mégis mily messze! Kezét néhány hónapos állapotán pihenteti.

Laci lassan fordítja felé fejét, s ahogy rápillant, keserű mosolyra húzódik szája, de csak úgy, alig észrevehetően.

— Eltitkolta előttem. Eltitkolta. Szerencse, hogy ezt idővel látni lehet, különben ma sem tudnám. Lenke biztosan hamarabb tudta, mint én. Így vagyunk... Mióta az iskolába járok, még rosszabb. Reggel korán megyek, este későn jövök, ilyenkor mindig alszik. Vagy úgy tesz, mintha aludna.

Visszafordítja fejét, kibámul az ablakon túlra, a süvítő téli széltől bólogató tar körtefára.

— Úgy-úgy — mintha neki igenelne a fa is — csak úgy tesz, mintha aludna. Ezen aztán ismét lehet elmélkedni. Találgatni, vajjon Julikából kiveszett minden szeretet?...

Reggel zúg a feje, álmos és nagyon szomorú. Elindul. Útközben ismételget az esti órákhoz. Mire a reggeli köd mögül előtörő napsugár íróasztala mellé settenkedik, már a számlák, gyüjtők, naplók egymás után cserélik helyüket a könyvelőtáblán. Átírótolla fürgén siklik rajtuk. Mint amilyen fürgén csattogott kezében azelőtt a suszterkalapács, később a szabóolló, s nem is olyan régen a csévék, csónakok a szövőgép etetésekor.

S ha dolgozott, meghalt számára minden. Szive, lelke a munkáé volt. Úgy bele tudott temetkezni, hogy azt se hallotta meg, ha szólították. Amióta meg Julikával rossz viszonyban vannak, különösen.

A mozgalmi munkába még jobban belemerül, mint annakelőtte. Bántja, hogy keveset lehet otthon, de ugyanakkor ösztönszerűen kerüli a Julikával való találkozást. Egyre sűrűbben határozza el magát arra, hogy most már dűlőre viszi kettejük dolgát, s egyre ritkábban történik ilyen kísérlet, mert Julikával nem lehet beszélni: vagy veszekszik, vagy faképnél hagyja őt, anyjához megy, vagy barátnőihez.

Közben már a tavasz kikezdte a telet, majd hetek s hónapok multával a kertaljai vizek is beleszorultak a porhanyó földbe. Misike is megszületett és boldogságot hozott Julikának is, Lacinak is. Julika szülési szabadsága alatt sokat olvasott, Laci hozta neki a könyveket. Meglepte néhány ruhadarabbal és csecsebecsével is. Lenke ritkán jött el, s Julikát nem hívta sehova.

— Majd, ha megszűlsz édesem — szokta mondani. Nem tanácsos ilyen nagy cipóval mászkálni a férfiak közt. Kiröhögik az embert, vagy szóba se állnak velünk. Keresztülnéznek rajtunk. Csak nem fognak egy nagyhasú nővel sétálgatni? Mondtam is neked, hogy csinálj valamit. De te nem! Mit szólna Laci! Hah, ha én mind megtartottam volna, ami útban volt, ma egy egész bölcsődére való volna belőlük. Hihi... No de sietek. Pá édesem. Jenőnek szabadnapot adtam, s engem is várnak — és elviharzott. Émelyítő illatot hagyott maga után.

— Te utálatos — vette utána Julika, de másnap már alig várta, hogy feltűnjön barátnője.

Napokat, heteket töltött egyedül, s nem tudta, mit csináljon. A tennivágyás megvolt benne, csak éppen ereje nem volt hozzá s cél, aminek az érdekében tegyen valamit. Mindenbe belekezdett, de néhány perc mulva már unta és felredobta. Laci ismerte Julikának e céltalan, erőtlen határozatlanságát és vígasztalni próbálta.

— Ne félj, Julikám. Majd ha leérettségizek, minden másképp lesz. De látod most már, ha nekiindultam, folytatni kell. Sokat gondolok én rád az iskolában is. Használd ki az időt, te is tanulj. Tanulj a szakmádban, hogy többre menj a munkahelyeden.

— Mit. Én a gyermekemmel akarok törődni — vágott vissza Julika félvállról, vagy tehetetlenül mentegetődzött- — Nem nekem való az már. Nincs türelmem hozzá. Te meg nem segítesz. Csak a magad dolgával vagy tele mindig. — Amikor Laci segíteni akart neki, akkor kiderült, hogy nem ér rá, meg különben sincs ma kedve hozzá, majd holnap... Misike megszületése után már ott volt állandó kifogásként a gyerek, akit mind a ketten nagyon szerettek, s aki miatt szinte naponként vesztek össze.

Julika nem ment vissza a bankba.

— Én nem birom azt is, meg a gyereket is. Anyád nem segít semmit, de nem is bíznám rá a fiamat. Különben is, ha családod van, tartsd el.

Ácséknál kevesebb lett a pénz. Laci minden lehetőséget megragadott, hogy többet vigyen haza. Szemében jó munkájáért kapott jutalmaknak már nemcsak erkölcsi oldala volt, hanem anyagi is. A DISZ dolgait előbb csak elhanyagolta; később lemondott a titkárkodásról. Azért, ha tehette, ott volt a fiatalok közt is, akik ugyan nem tudták, mi van Ácséknál, mégis érezték, hogy nincs minden rendben. Ha kérdezték, — Laci a munkára, iskolára, gyerekre való hivatkozással tért ki az egyenes felelet elől, s ezt el is lehetett fogadni.

Egy év mulva Julika, főleg Laci segítségével, visszakönyörögte magát a bankba. Kevés volt neki, amit Lacitól kapott. Hol volt már a divat tavalyi ruháitól? Lenkével ismét szoros lett a barátság. Ha Laci esténként otthon tanult, Misike sokszor gondjaira maradt. Julika DISZ-munkára való hivatkozással távol volt, s Laci nem tudta, s nem is akarta tudni, vagy elhitte, hogy így igaz. — Na és, ha mcziba ment. Kell neki egy kis szórakozás is, azzal is tanul — gondolta.

Lenkétől és Jenőtől ugyan sokmindent tanult, de Laci még nem sejtette, hogy valójában mit.

Ma már háta mögött van három gimnáziumi osztály, s keserű gondolatokba merülve, ott sétál a kisváros gyérülő korzóján. Az elmult évek eseményei csordultig töltik szivét. Nehéz ezeket így egyedül elviselni. Jó lenne megosztani, de nincs kivel. Tétován körültekint, mintha segítséget keresne. Hol is van? Bizony észre sem vette, hol jár s hogy egy idő óta már csak ő s még valaki rója kitartóan a sétautat saroktól-sarokig.

Most meglátja a másikat. Olyan ismerős. Ki lehet? Egy fiatal nő. A kivilágított kirakat előtt áll, s mintha az is szomorú lenne, és őt nézi. Menne is, nem is, végül mégiscsak elindul. Valami viszi. Ahogy közeledik felé, mosolyra nyílik ajka a lánynak, kék szemében az öröm szikrája lobban, s így már megismeri Laci: Novák Marika az, gyerekkori pajtása és első szerelme.

— Hm. Szerelme? Hol van már az. — Mégis milyen jó érzés viszszagondolni rá. Ő is mosolyog már, messziről üdvözli Marikát s a komor gondolatok már tud'isten, hol járnak. Helyüket kedves gyerekkori képek töltik be, melyeknek egyik szereplője Marika. Amilyen elhagyatott, magáramaradt volt, mohón kapott egy ilyen kedves ismerős után. Ölelésre tárt karokkal közeledett felé, mint annakidején, régen. De sokszor összebújtak a városszéli puhagyepes kisárok partján meghitt beszélgetésre a tíz-tizenkétéves gyerekek játszi, s végtelenül tiszta szerelmével. De ennek már több, mint egy évtizede s ölelő karjai végül is csak Marika kemény, formás, feléje nyujtott kezét ragadták meg.

Mondani akart volna valami nagyon kedveset, tiszta szivéből jövőt, de elragadtatása miatti zavarában, ami — úgy gondolta — nagyon is észrevehető és talán féireérthető volt, a föld felé hajtotta lángbaborult arcát.

Csak akkor nézett ismét Marika kislányos fényű szemébe, — mert ilyennek látta még most is —, mikor tenyeréből lassan kifelé húzódott a lány keze.

— Csak nem akar máris menni? — s e gondolat nyomán ijedten pillantott fel. Nem, Marika nem akart, dehogyis akart menni. Csakhát nehogy félreértse Laci. Pedig ha Laci megérti, ugyan hiába szabódott volna. Az a gyöngyös szem úgyis elárulta Marikát. Ugy nézett az Lacira — benne még mindig ott tükröződött az a kislányos ragaszkodás —, mellyel csak egy fiúra, a legkiválóbb legényre tud nézni a lány.

Lacit a kamaszkor egészséges szeleburdisága elszakította Marikától, s elfelejtette, mint esküdözött, mint bizonygatta annakidején feltétel nélküli, sírig tartó szerelmét. Lehetséges, hogy Marika ma sem felejtette volna el ezeket? Bizony a lányok örökre megjegyzik maguknak az ilyesmit s hányszor megvígasztalódnak vele, ha úgy érzik, hogy már senki se szereti őket. Elvált asszony ma már Marika, kevés boldogságot nyert a házasélettel, egyedül kislányát, aki szakasztott olyan, mint anyja volt régen.

A pillanatnyi zavar azonban hamar feloldódott s azután se vége — se hossza nem volt a meseszerű elmult valóság felidézgetésének.

(Folytatása következik)